

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60
Postatakarékpénztári csekk számla: 34-141

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Formális deficit

Írta: dr Zsindely Ferenc

m. kir. kincstári főtanácsos, orsz. gyűl. képviselő

Az államköltségvetés átesett a parlamenti retortákon s rövidesen törvényerőre emelkedik. Az 1936-37. évi költségvetésben főleg a kormány az az elhatározása, hogy az adott viszonyok helyes mérlegelésével mindenekelőtt a biztató tüneteket mutató gazdasági fejlődést kell előmozdítani, a prosperitást kell elősegíteni. Nagy számmal lehetnek olyan szempontok, amelyeket szinte vezérelvül lehetne megtenni egy költségvetés összeállításánál. Ezek közül sok a kormány az is szíven fekszik, sőt nem egy megfelelően érvényesült is a költségvetés egyes tételeinél. Fokozatos megvalósításuk azonban fokozottan nehezítette volna meg az ország gazdasági életének előmozdítását.

Hogy a kormány választotta ut a helyes, abban nemcsak a nemrégén átélt nehéz idők keserves tapasztalatai, hanem külföldi szakértők megnyilatkozásai is megerősíthetnek bennünket. A gazdasági krízis utáni időkben, a nyugati államokban, a francia és angol képviselőház költségvetési vitái alkalmával pénzügyminiszterek és más tekintélyes szakértők egymásután mutatták rá arra, hogy bármennyire helyénvaló lenne is esetleg a munkamegosztás, illetőleg a jövedelemosztás megváltoztatása, vagy más politikai, szociális, vagy gazdasági kérdéseknek megoldása a költségvetéssel kapcsolatban: addig, amíg a válság után a gazdasági élet rendbe nem jött, ezeknek a kérdéseknek időrendben háttérbe kell szorulniuk a gazdasági élet megerősítésének szempontja előtt. Ha az erős és gazdag nagy nyugati államokban helytálló ez a felfogás — mint hogy szerény véleményem szerint helytálló —, akkor sokkal helytállóbb a csekélyebb erőforrásokkal rendelkező Magyarországon.

Az 1936-37. évi költségvetés 757 millió pengő összegű, tehát csak szerény, aránytalanul kisebb hiánnyal zárul, mint a tavalyi költségelőirányzat. A pénzügyminiszternek a kiadások emelésétől való merev elzárkózással módja lett volna arra, hogy a költségvetésben mutakozó deficitet lényegesen mértékben csökkentse. Ez azonban szükségszerűleg azzal a konzekvenciával járt volna, hogy aszaptani kellett volna a beruházások végösszegét és ilymódon a szociális szempontból is szükséges állami beruházásokat törölni

kellett volna a költségvetésből. A mai viszonyok közepette előnyösebbnek látszik a költségvetésben egy nagyrészt formálisnak mondható deficit vállalása, amelynek fedezetéről utólag történő gondoskodás.

A kormány a költségvetés szempontjából figyelembeveendő másik nagy elvet, a realitás elvét is teljes mértékben megvalósította a költségvetésben. Az a tünet, hogy a betétek nem szaporodnak olyan arányban, mint ahogy a gazdasági konjunkturára való egyéb jelenségekkel összhangzásban szaporodniuk kellene, azt a hitet kelteti, hogy a tőkeképződés stagnál. Már pedig ez az eset nem áll fenn. A Budapesten és a vidéken is nagymértékben folyó házipitkezések a kis- és középtőkék gyűjtését igazolják. Ezek olyan tőkék, amelyek a betétállományból hiányoznak. Ujabban a gyáripárnyereségeiből számottevő összegek gyűlnek fel és használódnak fel

önfinanszírozás céljára. A szakértők becslése szerint a magyar gyáripár felújítási költségektől eltekintve, az 1934. évben 100 millió pengő, az 1935. évben 160 millió pengő értékű új beruházást végzett és ennek a kiadásnak fedezete nyilvánvalóan a nyereségből futotta. Meg vagyok győződve, hogy ha tovább megyünk azon az uton, amelyen haladunk, a gazdasági konszolidáció felé, akkor el fogunk jutni oda, hogy a betétképződés, amely közgazdasági értelemben véve, természetesen mégiscsak a leghasznosabb és a legkívánatosabb formája a tőkegyűjtésnek, nagyobb mértékben fog megindulni. Lehet, hogy még hosszabb ideig kell ezt az utat taposnunk, de meggyőződésem szerint eljutunk a betétképződés kívánatos megerősödéséhez.

A gazdasági helyzet még nem érett meg arra, hogy a kormánynak a gazdasági élettel a legszorosabb kontaktust ne kellene tar-

tania és ne kellene segítségére sietnie munkaalkalmak, kereseti lehetőségek juttatásával. A pénzügyi kormányzat ezt a körülményt belátva, a beruházási előirányzat keretét a múlt évi költségvetéshez képest 5 millió pengővel emelte.

Igy végeredményben 32 millió pengő az 1936/37. évi állami költségvetés beruházási főösszege, amely tudvalevőleg lényegesen kiegészül még az állami beruházásokra egyéb módon fordítandó összegekkel.

A beruházási kiadások legszámtalibb része a gazdasági tárcáknak jut, mert a kormánynak változtatniul az a felfogása, hogy amilyen összeget ily módon költségvetésileg biztosítani tud, azt elsősorban a gazdasági tárcák céljára, a gazdasági élet megerősítésére kell használnia s ezt az álláspontot a kormány eddig is következetesen érvényesítette.

Doronggal támadt a detektivre egy leleplezett betörő

Csak rendőri segítséggel tudták ártalmatlanná tenni

Különös rendőri esemény játszódott le szerdán délután Békéscsabán. Az eseményről az alábbiakban számolunk be:

A Vass Dezső békéscsabai szállító-cég tulajdonosa lopás címén ismeretlen tettes ellen szerdán délután feljelentést tett a rendőrségen. A feljelentés szerint a tettes a lakat lefeszítése által feltörte istállóját. Az istállóban pedig ugyancsak a lakat lefeszítése után a takarmánytartó ládát törte fel és onnan nagyobb mennyiségű zabot és tengerit ellopott.

A feljelentés alapján megindított nyomozás hamarosan eredménnyel is járt. Az előzetes nyomozás lefolytatása után ugyanis a nyomozó detektivek gyanúja Gálik Márton 33 éves békéscsabai, Illésházi-utca 7. szám alatti napszámos ellen irányult. A betörés helyszínén tartott szemle után a nyomozó detektív a gyanúsított keresésére indult. Amint a detektív az Illésházi-utcán haladt kerékpárján, szembe találta magát Gálikkal. Gálik, amikor meglátta az őt kereső detektivet, futásnak eredt és meg sem állt addig, míg az Illésházi-utca 7. szám alatti szülői házhoz nem érkezett.

A házba menekült Gálikot a detektív kerékpáron követte és utána ment a házba, ahol kellemtelen meglepetés érte. Gálik ugyanis egy háromméteres, jó vastag doronggal a kezében fogadta a detektivet, akit életveszélyesen megfenyegetett.

A detektív látva szorongatott helyzetét, egy kéznél levő lapátot kapott fel és azzal védekezett, megadásra szólítva fel Gálikot, aki azonban a megszelidülés helyett még vehemesebb támadásba kezdett. Hosszabb ideig tartott a lapát-dorong párharc, mignem a detektív a közelben tartozkodó károsultat rendőrré vált küldte, akik-

nek megérkezéséig sakkban tartotta Gálikot.

Hamarosan két rendőr érkezett a helyszínre, akiknek segítségével sikerült a most már egy disznó-ölő késsel hadonászó Gálikot ártalmatlanná tenni.

Gálikot ezután a kapitányságra állították elő. A kapitányságon történt kihallgatása alkalmával Gálik terhére rótt bűncselekményt, a zab és kukorica ellopást beismerte.

Gálik Márton a rendőrség őrizetében van, ahonnan további eljárás végett betöréses lopás büntette és hatóságai közeg elleni véttség miatt a gyulai kir. ügyészség fogházába kísérik át.

A csehek katonai ellenőrzés alá helyezik a kisebbségeket

Prága, június 25.

Most lépett életbe az új államvédelmi törvény, amely katonai ellenőrzés alá helyezi az egész határvidéket és beleavatkozik a határvidéken élő nemzeti kisebbségek életének minden megnyilvánulásába. A törvény amegy is szigorú rendelkezéseit még jobban

kiélezi az életbeléptetéssel kapcsolatban kiadott három végrehajtási utasítás.

Az első végrehajtási utasítás mindenekelőtt megállapítja, hogy mely kerületek tekintendők a katonai hatóságok ellenőrzése alá tartozó határvidékeknek. A Felvidéken majdnem valamennyi magyar

let határsávnak számít és anigy az Erdős Kárpátok leg-
ob kerülete is, amelyekben a
kosság többsége részben ma-
gyar, részben rutén. A cseh tar-
ományban 55 kerületet nyilváni-
tottak határszónának s ezek közül
42-ben német többség lakik. Morva-
országban és Sziléziában 23 kerü-
letet osztottak be a határszónába,
ezek közül nyolcnak német több-
sége van, kettőnek pedig lengyel.

Végeredményben megállapítható,
hogy a kisebbség lakta kerületek a
katonai hatóságok ellenőrzése alá
kerülnek, úgyhogy a magyar, né-
met és lengyel kisebbség ki van
szolgáltatva a katonai közigazgatás
önkényének.

A katonai hatóságok engedélye
nélkül a határszónában a most ki-
adott végrehajtási utasítás értelmé-
ben középületeket, utakat, sőt még
turistaösvényeket sem szabad épí-
teni katonai engedély nélkül.

Tilos a magas kémények vagy
toronyok építése is. Szállodákat,
turista menhelyeket, sőt kilátótor-
nyokat is csak külön katonai en-
gedéllyel lehet építeni. A közsé-
gek tervrajzát állandóan ellenőrzik
a katonai hatóságok.

Katonai ellenőrzés alá kerül az
egész erdőgazdaság is. Bizonyos
iparágakat csak katonai engedély-
vel lehet üzni, így többek között
a nyomdaipart, a könyvkereske-
delmet, személyszállítást, árufuva-
rozást stb. A leszigorubb rendel-
kezések az erődítmények övében
lépnek életbe. Ilyen övnek számít
az erődítmények tíz kilométeres
körzete.

A második végrehajtási utasítás
kimondja, hogy a hadijellegű talá-
lmányok és szabadalmak bejelenté-
sét egy másolatban a hadügymi-
niszteriumnak is meg kell kü-
deni. A miniszteriumnak jogában

áll minden találmányt és szabadal-
mat igénybe venni a katonaság
számára.

A harmadik végrehajtási utasi-

tás a hadügyminiszterium engedé-
lyétől teszi függővé minden nem-
zetvédelmi árucikk behozatalának
vagy kivitelének engedélyezését.

Októberig elnapolják az országgyűlést

Budapest, június 25.
Az országgyűlést pénteken kor-
mányzó kézzel 4 hónapra el-
napolják. Október második felében
ül össze a parlament.

A felsőház gróf Széchenyi Ber-
talan elnökletével ma tartotta
utolsó érdemleges ülését. A felső-
ház 12 kisebb törvényjavaslatot
és miniszteri jelentést tárgyalt le.

Hat hónapi börtönre ítélték a körösladányi kaszás-keresztesek vezetőjét

A szegedi törvényszék Apczy
Tanácsa csütörtökön délelőtt 11
órákor hirdetett ítéletet a körös-
ladányi kaszáskeresztesmozgalom
ügyében. A bíróság Guruczai Sán-
dort 6 hónapi börtönre, négy vád-
lottat, és pedig H. Szabó Imrét,
Mikó Józsefet, Lakatos Imrét és
Szappanos Mihályt másfél hónapra

ítélte, a többi vádlottat 8 napi el-
zárásra ítélte, az ítélet végrehaj-
tását azonban felfüggesztette. Az
elsősorú vádlottakat az 1921. évi
III. t. c. 1. szakasza büntetőben
mondia ki bűnösnek, mert a ve-
zetés fogalmát kimerítették, míg a
többiek jogtalan toborzás miatt
ítélte el a bíróság.

Kifosztottak egy békéscsabai üzletet csütörtök éjjel

Élelmiszert és italt vittek el a betörők

Vakmerő és nagyszabású fal-
bontásos betörés történt szerdáról
csütörtökre virradó éjjel Békés-
csabán. Uhrin Pál fűszer- és ve-
gyeskereskedő Zsiros utca 5. sz.
alatt lévő üzletébe ismeretlen tet-
tesek betörték és az üzletben

felhalmozott nagymennyiségű kü-
lönféle árukat, főleg az élelmiszere-
ket és az italokat alaposan meg-
dézsmálták.

A betörést reggel fél 6 óra
tájban a háztulajdonosnak egyik
családtagja fedezte fel, aki az ud-
varon és utcán sepregetett. Ami-
kor az utcán végezte a seprege-
tést, feltűnt neki, hogy a ház kü-
lönben mindig bezárt nagykapuja
nyitva van. Benyomta ezért a
kaput, hogy meggyőződjék, hogy
valóban nyitva van-e? Ekkor érte
a meglepetés, mert az üzletnek
közvetlen a kapu melletti falán
egy nagy vésett lyukat talált.

A felfedezés után a házbéliek
azonnal értesítették az üzlet kö-
zelben lakó tulajdonosát, Uhrin
Pált, majd pedig a rendőrséget.

A rendőrségről pillanatok alatt
a helyszínen termett az ügyeletes
detektív, aki nyomban hozzáké-
zett a nyomozás lefolytatásához.

A nyomozás során az első pil-
lanatban megállapították, hogy a
betörők, akik valószínűleg többen
voltak, a kerítésen átmászva ju-
tottak be a ház udvarába, ahol
közvetlen a kerítés mellett véső
vagy ásó segítségével egy 28-szor
48 centiméter nagyságú lyukat váj-
tak a mintegy 30 centiméter
vastag vályogfalon.

Az így keletkezett nyíláson ha-
toltak be az üzletbe, onnan ala-
pos felforgatás és az áruk össze-
hányása után, amint azt eddig
megállapították, jobbra élelmiszere-
ket és italműveket vittek ma-
gukkal, a következő mennyiség-
ben:

Tíz üveg konyakot, 20 üveg li-
kört, 3 üveg pezsgőt, 12-14 kg.
szalámit és kolbászt, 20 doboz
szardíniát, 10-12 kg. csokoládét,
cukrot és eddig még pontosan
meg nem állapított mennyiségű és
értékű különféle apróságot. Ellop-
ták továbbá a kézipénztárban levő
1, 2 és 10 filléres váltópénzt is,

mely összesen körülbelül 4-5
pengőt tett ki.

A betörők a lopott áruval a
nagykapun keresztül távoztak.

Az összes kár többszáz pen-
gőre tehető.

Megállapította a rendőrség azt
is, hogy a betörés este 11 és haj-
nali 4 óra között történhetett. Ti-
zenegy órákor feküdtek le ugyanis
a házbéliek, hajnali 4 órákor pe-
dig, amikor Uhrin testvére arra
járt, már nyitva volt a nagykapu,
amiből ő azonban akkor semmire
sem következtetett.

A vakmerő betörők kézrekeri-
tésére a rendőrség detektívtestü-
lete a nyomozást a legnagyobb
erővel folytatja.

Jubilál az utrechti egyetem

Az utrechti egyetem jubiláris
ünnepségei megkezdődtek. Tegnap
adták át a különböző küldöttségek
ajándékait. A magyar diákok
ajándékát Kállai Kálmán debreceni
egyetemi tanár nyújtotta át. Ud-
vözlő szavaira a rektor igen me-
legen válaszolt Megtisztelő és
megható a magyarok ragaszkodása
— mondotta. — Semmi nem kedve-
sebb, mint a magyarok által tol-
mácsolts szeretet és hála megnyil-
vánulása.

Itt az első tengeri szörny

Aberdeen mellett (Amerika,
Washington állam) egy tengeri
szörny tetemét vetette partra a
tenger. A szörny hosszúsága 3'60
méter, súlya 7 métermáza. Feje
kecskefejhez hasonlít, szájában tü-
nagyságú fogak vannak. A szörny
egyébként emlékeztet az őslények
csontvázai után rekonstruált ké-
pekre. Valószínű, hogy mint az el-
mult évek nyarain, úgy az idén is
több szörny fogja követni az abe-
deenit...

Kedvező mederben haladnak a magyar-osztrák gazdasági tárgyalások

Bécsi jelentés közli, hogy az
osztrák-magyar gazdasági tárgya-
lások igen kedvező mederben ha-
ladnak. Remélik, hogy sikerül
minden függő kérdésben, így a
gyümölcs- és főzelékbevitel és az
utazási devizák ügyében is vég-
leges megállapodásra jutni. A
tárgyalások aligha végződnek be
péntek előtt.

Elutaztak a békéscsabai gyerekek Dédesre és Balatonzamárdra

A gyermeknyaralattási akció
során nyaralásra beosztott 30 bé-
készsabai fiú és 20 lány szerdán
este utazott el Dédesre, illetve
Balatonzamárdra. A Dédesre uta-
zott fiúk Marschalkó Gyula áll.
el. isk. tanító felügyelő és Tóth
Tibor segédfelügyelő, a lányok
pedig özv. dr. Forray Lajosné áll.
el. isk. tanítónő felügyelete mellett
mentek nyaralni. A gyerekeket
egy darabon dr. Tamássy Károly
aljegyző is elkísérte.

Hirdessen a Körösvidékben!

Szülők figyelmébe!

A mostoha gazdasági viszonyok miatt egyre több szülő igyek-
szik használt tankönyvekkel ellátni tanuló gyermekeit. A „Kör-
ösvidék” a legmesszebbmenő készséggel akar segítségükre
lenni a T. Szülőknek. Ezért a „Körösvidék” könyvkereskedése
felkéri mindazokat a T. Szülőket, **akik használt tan-
könyvekre igényt tartanak,**

**sziveskedjenek
szükségletüket nálunk
mielőbb előjegyeztetni,**

mert a nagy kereslet miatt csak a kellő időben előjegyez-
tetett tankönyvek kiszolgáltatását tudjuk feltétlenül biztosítani.
Felhívjuk n. b. tankönyvvásárlóink figyelmét arra, hogy a ná-
lunk forgalomba kerülő használt tankönyvek saját könyvköté-
szetünkben alapos javításon mennek át, tehát **olcsón is
jól tudunk nyújtani.**

Tisztelettel a

**Körösvidék könyvkereskedése
Békéscsaba, Szent István-tér 18.**

**"HUNGÁRIA" gumi-
harisnyákat**
és gumifüzeteket
minden kivételben, méret után ké-
szítelünk. Kérjen mérekszélvényt.
Hauer Áruház

HIREK

— **Julius 12 én választ Pásztó.** Heves vármegye közigazgatási választmánya a pásztói kerület országgyűlési képviselőválasztását július 12-re tűzte ki.

— **Névmagyarítás.** Medvegy György békéscsabai lakos, MAV üzemi altiszt nevét belügyminiszteri engedéllyel Szentesi-re változtatta.

— **Áramszünet Békéscsabán** A Villamosmű irodája közli a város lakosságával, hogy június 28-án, vasárnap reggel 3 órától délelőtt 11 óráig áramszünet lesz Békéscsabán.

— **Megszűnik Békés vármegyeben a varjak irtása.** Békés vármegye kártékony madarak pusztításáról szóló szabályrendelete értelmében a vadászok részére kötelező a varjak pusztítása. Értesülésünk szerint most a szabályrendelet olyan értelmű módosítására került sor, hogy mivel csak az elenyésző számba levő tarkavarju a kártékony, a jövőben ne tegyék kötelezővé a varjak pusztítását.

MENTO -szekrények felszerelése és kiegészítése legolcsóbban
MICZÁK ADÁM drogériájában!

Békés község képviselőtestülete csütörtökön délután 3 órakor rendkívüli közgyűlésre ült össze, mely lapunk zártakor még tart.

* Minden kislány tartósan hullámosított hajjal megy a matura-bálra. 3 P-ért tökéletes, teljes és szakcszerű Dauer-ondolást csinálnak a Cityben, Szent István-tér 16.

— **Véres összetűzés két pénzügyőr és a gazdálkodók között** Ócsényben, Simongáti Lajos és Álmos Géza pénzügyőrök a sárközi Decs községből Ócsényen keresztül gyalog igyekeztek haza Szekszárdra. Ócsény községben egy bognárműhely előtt szekér állt keresztbe az uton, mely megakadályozta a közlekedést. Ebből szóváltás keletkezett a pénzügyőrök és Deák József gazdálkodó között. Deák felkapott egy fejszét és azzal odasereglett földmivesek is nekitámadtak a pénzügyőröknek. Dulakodás közben Simongátinak sikerült a fejszét Deák kezéből kicsavarni, aki ekkor Álmosra rontott. A pénzügyőr szorult helyzetében fegyverét használva Deákot hasbalötte. A feldőhódott földmivesek a pénzügyőröket lefegyverezték és Álmost igen súlyosan összeverték. Az egyik földmives: Nyiki József csontig hatoló mély sebet ejtett Álmos lábán. Deákot és Álmost a mentők a szekszárdi kórházba vitték, ahol Deákon azonnal hasműtétet hajtottak végre, azonban nem lehetett megmenteni az életnek. Álmos lábát pedig amputálni kellett. Több verekedő gazdát letartóztattak.

Szentetornya Madarász Józsefné szentetornyai tanyájában tűz ütött ki, mely a tanyaépületet elpusztította. A tűz továbbterjedésének a szentetornyai és az orosházi tűzoltóság vetett gátat. A tüzet a padláson felhalmozott széna ki-gyulladás okozta.

* **HA BUDAPESTRE UTAZIK,** első útja legyen a fényesen átalakított és kibővített Hungária Fürdőbe (Budapest, VII., Dohány-utca 44.) menni. Ott már reggel 5 órakor nyitnak és 1.40 pengőért nemcsak megfürödhet, hanem jól meg is reggelizhet.

Angol-szovjet ellentét a Dardanellák megerősítése körül

A montreauxi értekezlet munkálatai alig haladtak előre. A Dardanellák értekezletén máris súlyos ellentét támadt az angol és a szovjet felfogás között, a tengerszorosok ügyében. Az angol küldöttség, mint a londoni lapjelentések közlik, elhatározta, hogy új utasításokért fordul az angol külügyminiszteriumhoz. Az ellentétoka hogy Nagybritannia csak úgy hajlandó hozzájárulni, hogy a Dardanellákat elzárják a hadihajók elől, ha az elzárás minden államra kiter-

— **Felhívás az Ev. Leányegyesület tagjaihoz.** A Békéscsabai Evangélikus Leányegyesület felhívja azon tagjait, akik az f. hó 29-én Szarvason tartandó országos leánykongresszuson részt akarnak venni, de ezideig még nem jelentették be ebbeli szándékukat, hogy jelentkezzenek az egyesület elnök-nőjénél (Irányi u. 16).

* **A migrén és az idegesség** azon esetei, amelyek a gyomor és bélműködés zavarából erednek, gyakran már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz használata áttal is megszűnnek.

jed. Ezzel szemben a Szovjet teljes szabadságot követel a Fekete tenger mellett fekvő államok részére, míg a többiekre vonatkozólag a tonnatartalom korlátozását kívánja.

A Szovjet kívánságának teljesítése angol vélemény szerint teljesen felborítaná a földközi-tengeri egyensúlyt és ennek beláthatatlan következményei lehetnének, ami az első pillanatokban nem is tűnik fel.

Egyre szorosabb lesz a német-olasz barátság

A francia félhivatalos lap foglalkozik Vallet olasz légügyi államtitkár berlini utjával. Azt írja, hogy a tábornok utja Róssini földművelésügyi miniszter utjához csatlakozik és a nemzeti közlekedés jegyében tanulmányozzák az uralgó párt szervezkedését. A szervezkedés terén igyekeznek fel-

venni a fasizmus és a nemzeti szocializmus közötti kapcsolatot, amelyből kifejlődik majd az együttműködés. A szeptemberi német naggyűlésen a fasistapárt képviselteti magát. A két párt kezdeményezésére 500 olasz diák utazik Berlinbe az olimpiász alkalmával.

Újra fellángolt a francia sztrájk hamvadó tüze

Az egyik francia hajógyárban 300 munkás, mely hadihajókon javítási munkákat végzett, sztrájkba lépett, megszállta a gyárat és kitűzte a vörös lobogót. Marseilleben a sztrájkhelyzet változatlan. A legénység megszállva tartja a hajókat, amelyeken vörös zászló

leng. A sztrájkolók száma Franciaországban 192 ezer. Sztrájkolni készülnek a bérkocsisok is. Tegnap a pályaudvar környékén összetűzés volt a feloszlott politikai pártok és a néparcvonal hívei között. Huszonkét embert letartóztattak.

Nyitott fejtő! CSABA MOZGÓ

Junius 25-26, csütörtök fél 7, fél 9, péntek fél 7, fél 9.

Csütörtökön a fél 7 órai előadás zóna.

Egy film, amin izgulhat és nevethet!

London kedvence: JACK HULBERT játssza

A sivatag kalózzai

című vidám kalandortörténet főszerepét.
Eredeti egyiptomi (Szahara, Kairó) felvételek.

Sziukirálynő

Artistatánya

— **Beiratkozás a Rudolf-reálgimnáziumban.** A békéscsabai ág. h. ev. Rudolf-reálgimnáziumban f. hó 26- és 27-ik napjain történik a beiratkozás. Az I. osztályba lépő tanulók az elemi iskola IV. osztályának sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványon (értesítőkönyvecskén) kívül születési anyakönyvi kivonatot és újraoltási bizonyítványukat is hozzák magukkal. Az igazgatóság arra kéri a szülőket, irassák be a kitűzött napokon fiaikat, mert szeptember hónapban csak póbbeiratás lesz.

— **A Kereskedelmi Csarnok vasárnap közgyűlést tart.** A Kereskedelmi Csarnok most vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését székházának nagytermében.

— **Beiratások a békéscsabai áll. s. községi polgári leányiskolában.** A békéscsabai közs. polg. leányiskolában a beiratások a jövő tanévre június 26- és 27-én délelőtt 8—12 óráig lesznek. Saját érdekében minden tanuló jelentkezze a júniusi beiratáson, hogy felvételt biztosítsa. A polgári leányiskolába először beiratkozó tanulók szüloik kíséretében tartoznak megjelenni a beiratáson, a következő okmányokkal: születési anyakönyvi kivonat, elemi iskolai értesítőkönyv és újraoltási bizonyítvány. A volt növendékek csak polgári iskola utolsó bizonyítványukat kötelesek beadni. A beiratáskor fizetendő 2.50 P felvételi díj és a kötelező, a tandíjkezdvezmények szerint megállapított fildmíj: a teljes tandíjat fizelő és az I. osztályú tanulóknak 1.40 P, az I. fokozat szerint tandíjkezdvezményeknek 1.20 P, a II. foknál 1 P, a III. foknál 70 fillér, a IV. foknál 50 fillér és az V. foknál 20 fillér. Szeptember elején fizetendő még különböző kötelező díjakra 1 P. A tandíj októbertől kezdődően havi részletekben fizethető; a tandíj évi 48 P. Tandíjkezdvezményért megfelelő jó bizonyítvánnyal és szegénységet igazoló bizonyítvánnyal szeptember elején az iskolában nyerhető úrlapon lehet folyamodni. Jeles és jó előmenetelű hadigondozott gyermek és hadiárva felvételi díjat, melldíjat és tandíjat nem fizet. Az igényjogosultság a beiratáskor igazolandó. Póbbeiratások lesznek még szeptember 5-én és 7-én. Vidéki tanulókat az első osztályba csak a szeptemberi póbbeiratások második napján vehetnek fel.

— **Baleset játék közben.** Paulik György békéscsabai, Ludvig-u. 10 sz. alatti lakos Mária nevű 7 éves kisleánya játék közben oly szerencsétlenül esett el, hogy eltörte a karját. A kórházban ápolják.

— **Összeroncsolta kezét a szecskavágó.** Hévézi Mihály békési napszámos Gábor nevű 9 éves fia, mikor egyedül volt a tanván, a szecskavágóval játszott, mely jobb kezét összezúzta. A szerencsétlenül járt kisfiút a békéscsabai kórházba szállították. Sérülése nem súlyos.

— **Ezen a héten a Lőrinczy és Abonyi gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.**

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése június 25-én délelőtt:
Hőminimum +16.6 C° A föld felszínén +15.8
Hőmaximum +30.5 C° Légnyomás 758.6 mm
Csapadék 0.0.

A bpesti meteorológiai intézet jelentése:
Várható időjárás a következő 24 órára:
Élénkebb északnyugati szél, sok helyen záporosó, zivatar, esetleg jégeső, a hőmérséklet fokozatosan csökken.

Ovodákat Erzsébethelyre!

Az erzsébethelyi ovoda záróünnepélyén

Szerda délután. Az erzsébethelyi utcákon ünneplő ruhába öltözött gyerekek és felnőttek sietnek az Orosházi-úti állami elemi iskola felé, melynek udvarán az erzsébethelyi ovoda tartja évzáró ünnepélyét.

Az iskola előtt a cukorkássátrak egész serege áll, előttük anyák, gyerekekkel.

Bent, az iskola udvarán felállított padokon már ül kétszáz gyermek. Kétszáz csillogó, tiszta gyermekszempár tekintet jobbra balra. Körülöttük a felnőttek. Anyák, apák, testvérek, hozzátartozók, érdeklődők. Lehetnek úgy öt-hatszáz. És egyre jön a nép. Nagy tömegekben. Szinte úgy látszik, hogy egész Erzsébethely itt van ezen az udvaron, hogy végignézze és hallgassa az ovoda évzáró ünnepélyét.

Csend. Várakozás. Jön az ovónő, Benedek Arnoldné, aki egész éven át egymaga (egy dajka segítségével) foglalkozott az ovodába járó háromszáz (!) gyerekkel.

Tüzel a nap, fényárban uszik az udvar, amikor kétszáz apró gyerekek, lányok és kisfiúk, elmondja a bevezető imát.

Azután kezdődik az ünnepély, a kétszáz gyerek vizsgálják arról, hogy egy esztendőn keresztül mit tanult az ovodában.

Lánykák és kisfiúk állnak a kör közepére. Pöttömnyi emberpalánták, 3-4-5 évesek, némelyik még alig tud beszélni. Verseket szavalnak. Úgyesen, kedvesen, elfogódottság nélkül, ahogyan csak ezek az apró gyermekek tudnak szerepelni.

Rend és csodálatos fegyelem van. A padon ülők csendben vannak, nem beszélget, nem cseveg a másikkal senki. A gyerekek maguk is élénk figyelemmel kísérik szereplő társaikat.

Huszársapkás legénykék sorakoznak egymás mögé. Vezetőjük, egy merésztekintetű fiúcska, kihuzza kardját és a csapat elindul körbe. Katonásan, egyszerre lépnek és indulókat dalolnak Urifiúk, iparosgyerekek és munkásgyerekek lépdelenek egymás mögött. Az emberkarj előre hajol, mindenki látni akarja őket. Itt ott egyik-másik szem könnyben csillog. Anyák és apák nyújtják előre nyakukat, hogy lássák gyerekeiket. A „huszárok” szépen sorba állnak. Augyál jelenik meg a színen (egy bájos lányka), aki koszorút tesz a zászlóra.

A parancsnok kivonja kardját, kemény „tisztelegj”-et vezényel, a zászlótartó felemeli a zászlót, a „huszárok” feszes vigyázba vágják magukat s együtt mondják: „A hazáért élünk, halunk.”

Felejthetetlenül szép látvány. Szem nem maradt szárazon. Még a felnőtt, meglelt férfiak szeme is könnybelábad. A huszárok elvonulásakor fergeteges erővel zúg fel a taps, mely szól a legénykéknek, de szól elsősorban is Benedek Arnoldnének, az ovónőnek, aki szinte emberfeletti munkát végzett ezekkel az apró legénykékkel. A tapsot az evangélikus templom fala visszaveri, a taps száll, száll, messzire, mindenhová elszáll, ahol ovónők vannak s minden ovónőnek elviszi az egész nemzet őszinte köszönetét és elismerését azért a valóban

apostoli munkájáért, melyet végeznek.

Ujból szavatok következnek, majd párbeszéd hangzanak el, melyek mindegyike egy-egy életigazságot élettörvényt csepegtet a gyermekek lelkébe.

Az arcok sugárzanak az örömtől. A hatszáz főnyi közönség megérti, hogy itt most sokkal több történik egy évzáró vizsgánál, itt a magyar ovodaoktatás vizsgálják s hogy sikerrel, azt a minden egyes szám után felzúgó taps bizonyítja a legjobban.

Arató legények és lányok sorakoznak a középben. Szavak, mondatok hagyják el az ajkukat, melyek mindegyike a munka egy-egy dicsőimnusa.

Tizenkét babosruhás lányka és tizenkét legényke áll a középben. A lányok ajkán felcsendül a dal:

»Nem tiltja meg nekem azt senki, Magyar nótát vígan dalolni, Dalolok is vígan napestig, Mig a ragyogó nap lenyugszik.«

A fiúk folytatják:

»Nem tiltja meg nekem azt senki, Magyar táncot vígan táncolni, Táncolok is vígan napestig, Mig a ragyogó nap lenyugszik.«

Lánykák és legénykék táncra perdülnek, ropják a csárdást, majd a tánc után, ahogy illik, a legénykék helyükre vezetik a lánykákat. A közönség szünni nem akaró tapssal fejezi ki elragadtatását.

Ujból lányok, legénykék szavalnak s kedves, tanulságos jelenetek peregnek le.

Mind a kétszáz gyerek szerepelt. De hány és hány gyerek van Erzsébethelyen, aki nem járhatott ovodába, mert messze lakott az egyetlen erzsébethelyi ovodától.

Itt, ezen a felejthetetlenül szép ünnepélyen sok gyerek kívülről, mint »közönség« nézi az ünnepélyt, olyan gyerekek, akik szintén járnának ovodába, ha közepükben lenne ovoda. Itt, éppen ezen az ünnepélyen bizonyosodott be, hogy milyen roppant nagy jelentősége van az ovodának és mennyire fontos, hogy a városban minél több ovoda legyen. Különösen Erzsébethelyen hiányzik legalább még egy ovoda. Hiszen ennek az egyetlen ovodának is háromszáz növendéke van! És a háromszáz gyerekkel Benedek Arnoldné egymagában (egy dajka segítségével) foglalkozott. Erzsébethelyen hála Istennek, nincsen egyke. A házak tele vannak gyerekekkel, van utca, ahol ötvenhatvan, sőt még ennél is több gyerek van. Nem is még egy ovoda, hanem ovodák kellenek Erzsébethelyre. Ovodák és ovónők! Olyan ovodák, mint a jelenlegi és olyan ovónők mint Benedek Arnoldné.

Használt

tankönyvet

becserél, vesz,

használt és új

tankönyvre

előjegyzést elfogad

a „Körösvidék” könyvkereskedése Szent István-tér 18.

▲ kiadásért felelős Migend Dezső.

dek Arnoldné, aki eszményi lelkesedéssel foglalkozott az emberpalántákkal s aki fáradtságos, nehéz munkája közben mindig szem előtt tartotta, hogy a gyermek a nemzet jövője s a nemzet jövőjéért a legterhebb munka is gyönyörűség. Sz.

Irodalom

Légítámadás

Vitéz Náray Antal alezredes és ifj. vitéz Berkó István százados Légítámadás című műve az első nagyszabású, szakavatott tájékoztató a művelt magyar közönség számára a jövő háborújának legfélelmetesebb eszközéről: a küzdő seregek háta mögött békés polgárookra, védtelen tömegekre, vésszes gyorsasággal lesújtó légítámadásról, a megrohanás várható eshetőségeiről, valamint a védelem kilátásairól. Nincs ma kérdés, mely szívósabban, nyugtalanítóbban foglalkoztatná a minduntalan történelmi órákat, robbanással fenyegető politikai válságokat élő világ zaklatott képzeletét, mint a légi háború kérdése. Nincs probléma, mely mögött nagyobb volna a bizonytalanság, mint ennek tekintetében. A két kiváló szerző valóságos missziót teljesít tehát rövid, tömör, szakszerű s mégis közérthető eleven stílusú összefoglalásával.

Teljesség, módszeresség, megbízhatóság tekintetében páriját ritkítja ez a pompás mű világviszonylatban is. A tudós szerzők figyelme a legapróbb részletekre is kiterjed anélkül, hogy a főbenjáró fontosságú tények, tudnivalók háttérbe szorulnának. Számbavesznek, lemérnek, megvilágítanak minden részletet, adatot, tapasztalatot s józan tárgyilagossággal, tulzást s kertelés nélkül tárják az olvasó elé a teljes igazságot. Olyan értéke ez a higgadság, józanság a könyvnek, amilyen egyetlen versenytársa sem dicselkedhetik.

Több, mint háromszáz oldal szöveg, százhusz kép, igen sok szövegekötő ábra, térkép vázlat és táblázat tanít meg bennünket az érdekesítő, stílus és rendszeres előadasművészet fegyverével arra, hogy miként küzdjünk a legborzasztóbb emberi armány, a légítámadás ellen. Minden oldala összefüggően szerves, mint maga a fenyegetett élet.

A könyv a Királyi Egyetemi Nyomda kiadásában jelent meg, gyönyörű kiállításban, díszes egészvázson kötésben, ára 8 pengő.

Rádió

A rádió pénteki műsora:

6.45: Torna. 7: Hanglemezek. 7.20: Étrend. 10: Hírek. 10.20 és 10.45: Felolvasások. 12: Harangszó. 12.05: Fiedler Klára gondolkázik.

1: Szalonzene. 4.15: „A tenger királynője.” Dr. Wehner Józsefné előadása. 5: Cigányzene. 5.25: Sportközlemények. 6: „A francia-német ellentét.” Csiszár Béla előadása. 6.30: Hanglemezek. 7.30: „Az ifjuság és gazdasági pályák.” Gyulai Tibor dr. előadása. 8: Kamarazene. 9.20: Szalonzene. 10.20: Németnyelvű előadás. 10.40: Hangverseny. — Budapest II.: 7: „Beszélő könyvek.” Tozsnay Kálmán előadása. 7.30: Faragó Ibolya zongorázik. 8.10: Hanglemezek.

Sport

Filipinyi Pál alosztálykapitány összeállította a Csikók és a II. osztály északi csoportjának válogatottját

A DLASz vasárnap és hétfőn jubileumi évével kapcsolatosan Mezőtúron, illetve Endrődön szövetségi napot rendez. E két napon a csabai alosztály Csikó válogatottja és a csabai alosztály II. osztályának északi csoportja mérkőznek meg egymással. A szövetségi napon kiálló csapatokat kedden jelölte ki Filipinyi Pál alosztálykapitány. A csapatok a következők: Csikók csapata: Mester B. MÁV — Balázs CsAK, Borza II. MAFC — Vas Sz. Turul, Csonka GyAC, Böszörményi GyTE — Kovács MAFC, Opricza B. MÁV, Pöstyéni dr GyAC, F. Kiss, Bodorik MAFC. — Tartalék: Sipos, Lukács MAFC.

II. osztály északi csoport: Kiss MTK (Timár ETK), — Hunya ETK, Hatvani GyTK — Gábor M. Szöv., Simon ETK, Pocsay M. Szöv., — Csete, Hankó, Hódy M. Szöv., Ancsin MTK, Kertes ETK. Tartalék: Cs. Varga GySC.

A Csikók csapatának életrekelését minden sportember csak örömmel veheti, azonban ha már valóban feltörő tehetségek után kutatnak a szövetség emberei, akkor ne a kipróbált játékosokkal álljanak ki a küzdőterre, hanem valóban az a gondolat érvényesüljön, hogy az ilyen mérkőzéseken próbálják ki a fiatal tehetségeket, akikre azután majd idővel számítani lehet a válogatásnál.

Tőzsde

Valuták: Angol font 16.95—17.15, 100 Dollár 336.70—340.70, 100 Hollandi forint 228.70—23.70, 100 Német márká 136.00—137.60, 100 Cseh korona 14.15—14.30, 100 Dinár 7.80—7.95, 100 Lira 29.98—30.25, 100 Francia frank 22.30—22.50, 100 Svájc frank 110.70—111.65, 100 Lei 2.80—3.00.

Gabonaárak: 77 kg tv. buza 14.10—14.35, 80 kg tv. buza 14.60—14.85, tengeti 11.60—11.80, rozs 12.00—12.10, takarmányárpa 10.75—11.25, sörárpa 19.00—20.00, korpa 9.00—9.15, zab 14.80—14.90.

Készárú piac: irányzat egyenetlen, forgalom csendes. Ferencvárosi sertésvásár: Arak: fiatal könnyű 80-88, közép 95-100 nehéz 102-103.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vastag betűvel szedett szó dupláján számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Nyaraljon Erdőbénye gyógyfürdőn! Kénsavas, vasas, por- és szelmentes klimatikus gyógyhely 3000 hold erdővel. Prospektust kérjen a Fürdőigazgatóságtól.

Fixflaetással és jutalékkal ujságárúsítót felvesszünk. Csaba Hirlapiroda. 2832

Kiadja és nyomtatja a Körösvidék ri-